

Az Angolkisasszonyok nyaralója romantikus ízlésű műemlék.

A veszprémi Angolkisasszonyok „Sancta Maria” Intézetének alapítása Ranolder János megyés püspök nevéhez fűződik, aki fontosnak tartotta, hogy egyházmegyéjében a nőnevelésnek otthont teremtsen. Így adódott a feladat: női szerzetesrendek vezetése alatt álló nőnevelő intézetek megalapozása.

Az volt a célkitűzése, hogy a nővérek úgy munkálkodjanak, hogy komoly munkára és igaz benső lelkiiségre neveljék a rájuk bízott lányokat, hogy majd lelke legyenek a családnak, oszlopa a társadalomnak, értékes tagja az egyháznak.

Ranolder János megyés püspök a tanárnőknek Csupakon nyaralót is építtetett a XIX.-XX. század fordulóján.

Az épületek 1910-ben épültek Csupak község közepén, a fürdőtelep és az ó-falu között, 3,6 hold területen. Az Angolkisasszonyok által használt épületegyüttes fel volt szerelve istállókkal, pincével. Teheneket tartottak, szőlőt műveltek, kapáltak, kötöztek, tehát nem csak nyaraltak, hanem dolgoztak is. A gyümölcsöt, bort lovas kocsival vitték Veszprémbe. Gyerekeket nyaraltattak, egyszerre 16-18 gyerekre felügyeltek, a Balaton parton külön fürdőhelyük volt. A kert végében paplak állt, a kápolnában naponta szentmise volt, így sokan oda jártak misére nyáron, míg 1934-ben meg nem épült a Szent Imre Katolikus Elemi Népiskola, melyhez iskolakápolna is tartozott.

Államosításkor a nyaraló kápolnájának a miseruháit, oltárképét, oltárt, tabernákulumot stb. a csupaki templomnak adták át. Az oltárt és oltárképét, valamint a tabernákulumot a Szent István templom altemplomának sekrestyéjében helyezték el. A harmónium is valószínű akkor került az 1948-tól épülő templomba.

A nyaralóhoz tartozó strandfürdő, az un. Apáca strand helyén ma a Külker Vízi sporttelepe van.

Az épület homlokzatán a szoborfülkében lévő „Madonna” szobrot (Szűz Mária és a kis Jézus) az államosításkor levették.

A szobor történetét Steinhausz György így írta le: „Az 1970-es években a balatonarácsi „Róth bácsi” suszter Steinhausz Györgynek mondta, hogy az ő padlásán van a szobor. Az ő halála után nem tudni mi lett a szobor sorsa. 2008-ban övz. Kovács Sándorné (Czili Mária) jelezte, hogy férjének nagybátyja, Simon János néhai egyházközségi világi elnök, az épületből a fából készült Madonna szobrot hazavitte, majd halála után unokaöccse birtokában volt, de az ő halála után a szobor elveszett.”

A nyaralót az apácák 1948-ig, az államosításig használták. 1948-ban, az államosítás után, a csupaki nyaraló Megyei Szociális Otthonként működött. 1951 augusztusában az idős embereket Tihanyba költöztették, Csupakon pedig Gyermekvédő Intézetet hoztak létre és Megyei Csecsemőotthonként működött tovább. A kórházban elhagyott csecsemőket hoztak ide. 1976-tól szellemi fogyatékos gyermekek Egészségügyi Gyermekotthona volt az 1990-es évek elejéig.

2005-től az épület és a hozzátartozó park a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága tulajdonában van. Az épület és környékének felújításával, átalakításával egy komoly látványossággal bővült Csupak arculata. A szépen megújult épület mellett a park is új

feladatokat kapott. Például az ott kialakított un. Pelle tanösvény sok látogatót is vonz. A parkban helyezkedik el a Csopak Park villa, ami nemcsak szálláshely, de konferenciáknak, előadásoknak is helyet biztosít.

Javaslatot benyújtó neve: Dr. Károly Gabriella

A dokumentációt készítette: Dr. Károly Gabriella

Csopak, 2016. március.16.

A Települési Értéktár helyi értékévé felvette: 2016. június 15.

Az NMI Művelődési Intézet, mint szakmai együttműködő partner vesz részt Csopak, és a térség helyi értékei és értéktári nyilvánosságának megteremtésében.